

KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi

SDBF

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SÜRMENE DENİZ BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
DENİZ ULAŞTIRMA İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ
BÖLÜMÜ
DENİZ EMNİYETİ EĞİTİM TESİSİ
İŞ GÜVENLİĞİ REHBERİ

ACİL DURUM NUMARALARI

Yangın	112
Zehir Danışma Hattı	114
Polis İmdat	112
Ambulans	112
Jandarma	112

KAMPÜS GÜVENLİK

0(462) 377	44 44	KTÜ ALO GÜVENLİK (7/24)
0(462) 377	24 00	KTÜ NÖBETÇİ MEMURLUĞU (7/24)
0(462) 377	33 00	REKTÖRLÜK
0(462) 325	31 57	REKTÖRLÜK PERSONEL

KAMPÜS MEDİKO SOSYAL

: +90 (462) 325 31 66

**SÜRMENE DENİZ BİLİMLERİ
MUAMMER DERELİ YERLEŞKESİ DANIŞMA**

: +90 (462) 377 82 00

BÖLÜM SEKRETERLİĞİ

: +90 (462) 377 82 87

1. Amaç

Bu rehberin amacı, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölümüne ait Deniz Emniyeti Eğitim Tesisinde yürütülen eğitim, uygulama, sınav, tatbikat, bakım ve hazırlık faaliyetlerinin iş sağlığı ve güvenliği yönünden güvenli şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

Deniz Emniyeti Eğitim Tesis; ulusal gemiadamları eğitim mevzuatı kapsamında yangınla mücadele ve can kurtarma araçları eğitimlerinin uygulamalı olarak yürütüldüğü, denize bitişik açık alan, yangın eğitim alanı, can kurtarma araçları eğitim alanı, depo ve sınıf bölümlerinden oluşan özel nitelikli bir eğitim tesisidir.

Bu tesiste yürütülen faaliyetler; yangın, sıcak yüzey, duman, gaz, kayma, düşme, boğulma, denize düşme, hipotermi, ekipman çarpması, basınçlı sistem, ağır kaldırma, sıkışma, kesilme, elektrik çarpması, panik, kalabalık yönetimi ve çevresel kirlenme gibi riskler içerebilir. Bu nedenle tüm faaliyetler yalnızca yetkili eğitmen ve tesis sorumlusu gözetiminde yürütülmelidir.

2. Kapsam

Bu rehber;

1. Deniz Emniyeti Eğitim Tesisini açık eğitim alanını,
2. Yangın eğitim alanını,
3. Can kurtarma araçları eğitim alanını,
4. Denize bitişik iskele, rıhtım, platform ve çalışma alanlarını,
5. Depo bölümünü,
6. Sınıf bölümünü,
7. Yangın söndürme ekipmanlarını,
8. Can kurtarma araçları ve denizde hayatta kalma eğitim materyallerini,
9. Eğitim amaçlı kişisel koruyucu donanımları,
10. Tatbikat, uygulama, bakım, temizlik ve hazırlık faaliyetlerini kapsar.

Bu rehber öğrenciler, kursiyerler, akademik personel, idari personel, teknik personel, eğitmenler, bakım personeli, ziyaretçiler ve tesiste geçici olarak bulunan herkes için bağlayıcıdır.

3. Tesisin Temel Riskleri

Deniz Emniyeti Eğitim Tesisinde başlıca risk kaynakları şunlardır:

1. Denize düşme ve boğulma riski,
2. Islak, yosunlu veya kaygan zeminlerde düşme riski,
3. Yangın eğitimlerinde alev, ısı, duman ve yanık riski,
4. Söndürme cihazları, hortumlar ve basınçlı ekipmanlardan kaynaklanan çarpma ve kontrol kaybı riski,
5. Can salı, can yeleği, can simidi, denizde canlı kalma giysisi (immersion suit) ve diğer can kurtarma araçlarının yanlış kullanımından doğan riskler,
6. Şişirilebilir ekipmanlarda basınçlı gaz/kartuş kaynaklı riskler,
7. Ağır ekipmanların taşınması sırasında bel, sırt, el ve ayak yaralanmaları,
8. Depoda uygunsuz istifleme, malzeme düşmesi ve yangın yükü riski,
9. Elektrikli ekipmanların su ve nemle teması sonucu elektrik çarpması riski,
10. Açık alan faaliyetlerinde rüzgâr, yağmur, yıldırım, düşük sıcaklık ve dalga etkisi riski,
11. Uygulamalı eğitimlerde panik, koordinasyon eksikliği ve kalabalık yönetimi riski,
12. Acil durumda tahliye yollarının kapanması riski,
13. Çevresel kirlilik ve denize atık karışması riski.

4. Genel Sorumluluklar

1. Tesis sorumlusu, tesisin genel düzeninden, güvenliğinden, ekipman uygunluğundan ve acil durum hazırlığından sorumludur.
2. Ders yürütücüsü veya eğitmen, uygulama başlamadan önce katılımcılara eğitim konusu, riskler, kişisel koruyucu donanımlar ve acil durum prosedürleri hakkında bilgi vermelidir.
3. Öğrenciler ve kursiyerler yalnızca verilen talimatlara uygun şekilde hareket etmelidir.
4. Yetkisiz kişiler yangın alanı, can kurtarma araçları alanı, depo, iskele ve rıhtım çalışma bölgelerine girmemelidir.
5. Tesis içinde yalnız çalışma yapılmamalıdır.
6. Tüm kullanıcılar, acil çıkış yollarını, toplanma alanını, yangın söndürme cihazlarını, ilk yardım dolabını, can kurtarma halkasını ve acil durumda haber verilecek sorumlu kişileri bilmelidir.
7. Tespit edilen arıza, eksiklik, uygunsuzluk veya tehlikeli durum derhal tesis sorumlusuna bildirilmelidir.
8. Arızalı, tarihi geçmiş, eksik, yıpranmış veya güvenli kullanıma uygun olmayan hiçbir ekipman eğitimde kullanılmamalıdır.
9. Tüm uygulamalar öncesinde alan kontrolü, uygulama sonrasında ise ekipman ve çevre kontrolü yapılmalıdır.
10. Acil durumda öncelik ekipman veya tesis güvenliği değil, can güvenliğidir.

5. Tesise Giriş Kuralları

1. Tesise yetkisiz giriş yasaktır.
2. Tesis alanına yalnızca ders, eğitim, sınav, uygulama, bakım veya görevlendirme amacıyla girilmelidir.
3. Öğrenciler ve kursiyerler eğitmen gelmeden yangın alanı, can kurtarma araçları alanı, iskele veya depoya girmemelidir.
4. Depo yalnızca yetkili personel tarafından açılmalıdır.
5. Uygulama alanına gereksiz çanta, kişisel eşya, yiyecek, içecek, cam şişe ve yanıcı madde getirilmemelidir.
6. Tesis içinde koşmak, şakalaşmak, itişmek, bağırarak ve dikkat dağıtıcı davranışlarda bulunmak yasaktır.
7. Rıhtım, iskele ve deniz kenarında cep telefonu ile dikkatsiz şekilde yürünmemelidir.
8. Ziyaretçiler tesis içinde yalnız bırakılmamalı, mutlaka yetkili personel eşliğinde bulunmalıdır.
9. Tesis içindeki uyarı levhalarına, yasak bölge işaretlerine ve eğitmen talimatlarına uyulmalıdır.
10. Uygulama alanında sigara, elektronik sigara ve açık alev kullanımı yasaktır. Yangın eğitimi bunun istisnası olup yalnızca yetkili eğitmen kontrolünde yapılabilir.

6. Kişisel Koruyucu Donanım Kuralları

1. Uygulamanın niteliğine göre kişisel koruyucu donanım kullanılması zorunludur.
2. Yangın eğitimlerinde eğitmen tarafından belirlenen koruyucu kıyafet, baret/kask, ısıya dayanıklı eldiven, koruyucu gözlük/yüz siperi ve uygun ayakkabı kullanılmalıdır.
3. Can kurtarma araçları eğitimlerinde can yeleği, uygun ayakkabı ve gerektiğinde termal koruyucu donanım kullanılmalıdır.
4. İskele, rıhtım ve deniz kenarında yapılan uygulamalarda can yeleği kullanımı eğitmen tarafından zorunlu tutulduğunda tüm katılımcılar can yeleği giymelidir.
5. Islak zeminlerde kaymaz tabanlı kapalı ayakkabı kullanılmalıdır.
6. El aleti, halat, metal ekipman veya ağır malzeme kullanılan çalışmalarda uygun eldiven kullanılmalıdır.

7. Duman, toz, partikül veya solunum riski bulunan uygulamalarda uygun solunum koruyucu kullanılmalıdır.
8. Uzun saçlar toplanmalı; sallanan takı, yüzük, bileklik, kolye ve benzeri aksesuarlar çıkarılmalıdır.
9. Kişisel koruyucu donanımlar hasarlı, yırtık, kirli veya kullanım dışı ise kullanılmamalıdır.
10. Kullanılan koruyucu donanımlar uygulama sonunda temizlenmeli, kurutulmalı ve belirlenen yerlerine bırakılmalıdır.

7. Denize Bitişik Alan, İskele ve Rıhtım Güvenliği

1. Deniz kenarı, iskele ve rıhtım alanlarında denize düşme riski bulunduğundan öğrenciler yalnız bırakılmamalıdır.
2. Rıhtım ve iskele kenarında koşmak, şakalaşmak, itişmek, oturmak, sarkmak veya bariyer dışına geçmek yasaktır.
3. Uygulama öncesinde zemin kayganlığı, yosun, yağ, su birikintisi, gevşek taş, açık kablo ve takılma riski kontrol edilmelidir.
4. Deniz kenarında yapılan uygulamalarda can simidi, kurtarma halatı ve uygun kurtarma ekipmanı hazır bulundurulmalıdır.
5. Suya temas içeren eğitimlerde katılımcı sayısı kontrol altında tutulmalı, eğitmen-katılımcı gözetim oranı güvenli seviyede olmalıdır.
6. Yüzme bilmeyen, sağlık sorunu bulunan veya panik riski olan öğrenciler uygulama öncesinde eğitime bilgi vermelidir.
7. Fırtına, kuvvetli rüzgâr, yıldırım, yoğun yağmur, dalga, düşük görüş veya deniz koşullarının uygunsuz olduğu durumlarda açık alan ve suya yakın uygulamalar yapılmamalıdır.
8. Gece veya düşük ışık koşullarında uygulama yapılacaksa yeterli aydınlatma sağlanmalıdır.
9. Islak ekipmanlar ve halatlar geçiş yollarında bırakılmamalıdır.
10. Deniz kenarında elektrikli cihaz ve uzatma kablosu kullanımı zorunlu ise suya ve neme karşı korumalı sistemler kullanılmalı, bağlantılar yetkili personel tarafından yapılmalıdır.
11. Uygulama sırasında denize düşme olayı yaşanırca eğitmen derhal uygulamayı durdurmalı, kurtarma ekipmanı kullanılmalı ve ilgili acil müdahale birimlerine haber verilmelidir.
12. Deniz kenarında görevli olmayan kişiler uygulama alanı dışında tutulmalıdır.

8. Yangın Eğitim Alanı Güvenlik Kuralları

1. Yangın eğitim alanı yalnızca yetkili eğitmen ve tesis sorumlusu gözetiminde kullanılmalıdır.
2. Yangın uygulaması başlamadan önce eğitim alanı boşaltılmalı, izleyiciler güvenli mesafeye alınmalı ve rüzgâr yönü kontrol edilmelidir.
3. Yangın uygulaması öncesinde yangın söndürme cihazları, hortumlar, acil kapatma sistemleri, ilk yardım malzemeleri ve tahliye güzergâhı hazır bulundurulmalıdır.
4. Eğitimde kullanılacak yangın tipi, yakıt türü, söndürücü türü ve uygulama yöntemi önceden açıklanmalıdır.
5. Yangın uygulaması sırasında katılımcılar yalnızca eğitmenin komutuyla hareket etmelidir.
6. Yangın alanına izinsiz yaklaşmak, alev üzerine eğilmek, rüzgâr altına geçmek veya dumanı solumak yasaktır.
7. Yangın söndürme tüpleri ve hortumları amacı dışında kullanılmamalıdır.
8. Söndürme cihazları kullanılmadan önce emniyet pimi, hortum, nozül, basınç göstergesi ve dış gövde kontrol edilmelidir.
9. Basınçlı söndürme cihazları düşürülmemeli, yere sert bırakılmamalı ve kişilere doğrultulmamalıdır.

10. Yangın eğitimi sırasında yanıcı ve parlayıcı maddeler yalnızca eğitmen kontrolünde, gerekli miktarda ve güvenli kaplarda bulundurulmalıdır.
11. Eğitim alanında fazla miktarda yakıt, solvent, LPG tüpü veya parlayıcı madde bulundurulmamalıdır.
12. Rüzgârın alevi veya dumanı katılımcıların üzerine taşıdığı durumlarda eğitim durdurulmalıdır.
13. Duman yoğunluğu, sıcaklık veya alev kontrol dışına çıkarsa uygulama derhal sonlandırılmalıdır.
14. Yangın uygulaması sonrasında köz, sıcak yüzey, duman ve yeniden tutuşma riski kontrol edilmelidir.
15. Tam soğuma ve güvenlik kontrolü yapılmadan yangın alanına öğrencilerin yaklaşmasına izin verilmemelidir.
16. Yangın eğitiminde kullanılan ekipmanlar uygulama sonrası kontrol edilmeli, eksilen veya hasar gören malzeme kayıt altına alınmalıdır.
17. Elektrik kaynaklı yangınlarda su kullanılmamalıdır.
18. Yangın eğitimi sırasında fotoğraf veya video çekimi eğitmenin izni olmadan yapılmamalıdır; çekim yapan kişi güvenli alan dışına çıkmamalıdır.

9. Can Kurtarma Araçları Eğitim Alanı Güvenlik Kuralları

1. Can kurtarma araçları eğitim alanı yalnızca eğitmen gözetiminde kullanılmalıdır.
2. Can yeleği, can simidi, can salı, immersion suit, termal koruyucu yardımcı, işaret ekipmanları ve diğer can kurtarma araçları eğitim amacına uygun kullanılmalıdır.
3. Can yeleği ve immersion suit giyme uygulamalarında öğrenciler birbirlerini itmeme, dar alanlarda yeterli mesafe bırakmalıdır.
4. Can simidi atma uygulamalarında atış yönü kontrol edilmeli; atış hattında kişi bulunmamalıdır.
5. Can salı veya şişirilebilir ekipman uygulamalarında basınçlı kartuş, valf ve şişirme mekanizmaları yalnızca eğitmen kontrolünde kullanılmalıdır.
6. Şişirilebilir ekipmanlar yüz ve vücut hizasına doğru açılmayacak şekilde yerleştirilmelidir.
7. Can salı, bot veya benzeri ekipmanlar üzerinde aynı anda bulunacak kişi sayısı eğitmen tarafından belirlenmelidir.
8. Ekipman üzerine çıkma, atlama, zıplama, sallanma veya ekipmanı oyun amacıyla kullanma yasaktır.
9. Suyu giriş veya suya yakın uygulamalarda can yeleği giyilmelidir.
10. Uygulama öncesinde öğrencilerin sağlık durumu, yüzme yeterliliği ve özel riskleri eğitmen tarafından dikkate alınmalıdır.
11. Islak ve kaygan ekipmanlar kullanılırken düşme ve burkulma riskine karşı dikkatli olunmalıdır.
12. Can kurtarma araçları uygulama sonrası tatlı su ile yıkanmalı, kurutulmalı ve uygun şekilde depolanmalıdır.
13. Yırtık, tarihi geçmiş, basıncı düşük, eksik parçalı veya güvenli olmayan can kurtarma ekipmanı eğitimde kullanılmamalıdır.
14. İşaret fişeği, el maytabı, duman kandili veya piroteknik malzemeler gerçek olarak kullanılacaksa bu faaliyet yalnızca ilgili mevzuat, kurum izni, güvenli alan, yangın tedbiri ve yetkili personel gözetiminde yapılmalıdır.
15. Kapalı veya kontrolsüz alanlarda gerçek piroteknik malzeme kullanılmamalıdır.
16. Eğitim materyali olarak inert, boş veya demonstrasyon amaçlı piroteknik malzeme tercih edilmelidir.
17. Denize düşme, yaralanma, panik veya ekipman arızası durumunda uygulama derhal durdurulmalıdır.

10. Depo Güvenlik Kuralları

1. Depoya yalnızca yetkili personel girebilir.
2. Depo kapısı eğitim dışı zamanlarda kilitli tutulmalıdır.
3. Depoda bulunan tüm malzemeler türlerine göre ayrılmış, etiketlenmiş ve düzenli şekilde istiflenmiş olmalıdır.
4. Yangın söndürme cihazları, can kurtarma araçları, halatlar, koruyucu donanımlar, eğitim maketleri, bakım malzemeleri ve sarf malzemeler ayrı bölümlerde saklanmalıdır.
5. Yanıcı, parlayıcı, basınçlı veya kimyasal nitelikli malzemeler varsa bunlar diğer ekipmanlardan ayrı, havalandırılmalı, uygun işaretlemeli ve güvenli alanda muhafaza edilmelidir.
6. Depoda sigara, açık alev, kıvılcım çıkarabilecek işlem ve izinsiz elektrikli cihaz kullanımı yasaktır.
7. Depoda yiyecek ve içecek bulundurulmamalıdır.
8. Raflara kapasitesinden fazla yük konulmamalıdır.
9. Ağır malzemeler alt raflarda, hafif malzemeler üst raflarda depolanmalıdır.
10. Malzemeler düşmeyecek, devrilmeyecek ve geçiş yolunu kapatmayacak şekilde yerleştirilmelidir.
11. Tüp, kartuş, basınçlı kap veya şişirilebilir ekipman varsa darbe, ısı ve güneş ışığından korunmalıdır.
12. Depo havalandırması düzenli kontrol edilmelidir.
13. Depoda rutubet, su sızıntısı, küf, korozyon veya ekipman bozulması varsa tesis sorumlusuna bildirilmelidir.
14. Kullanım tarihi, bakım tarihi veya kontrol tarihi geçmiş ekipmanlar ayrılmalı ve kullanılmamalıdır.
15. Depodan alınan her malzeme uygulama sonunda kontrol edilerek yerine konulmalıdır.
16. Eksilen, hasar gören veya kullanılamaz hale gelen malzeme kayıt altına alınmalıdır.
17. Depo zemininde kablo, halat, ambalaj, boş tüp, kutu veya takılma riski oluşturacak malzeme bırakılmamalıdır.
18. Depoda genel temizlik düzenli yapılmalı; toz, yağ, yakıt kalıntısı ve yanıcı atık birikmesine izin verilmemelidir.

11. Sınıf Güvenlik Kuralları

1. Sınıf, teorik eğitim, bilgilendirme (brifing), değerlendirme, sınav ve uygulama öncesi güvenlik bilgilendirmesi amacıyla kullanılmalıdır.
2. Sınıfta acil çıkış kapıları ve geçiş yolları açık tutulmalıdır.
3. Masa ve sandalyeler tahliye engelleyecek şekilde düzenlenmelidir.
4. Projektör, bilgisayar, uzatma kablosu, priz ve diğer elektrikli ekipmanlar kuru elle kullanılmalıdır.
5. Kablolar geçiş yollarında açıkta bırakılmamalıdır.
6. Elektrikli cihazlarda yanık kokusu, aşırı ısınma, kıvılcım veya duman fark edilirse cihaz kullanılmamalı ve sorumluya bildirilmelidir.
7. Sınıfta yiyecek ve içecek tüketimi uygulama öncesi ve ekipman kullanım alanlarında sınırlandırılmalıdır.
8. Eğitim sırasında cep telefonu kullanımı ders yürütücüsünün iznine bağlıdır.
9. Sınıfta yangın, can kurtarma, piroteknik veya basınçlı ekipmanlar yalnızca demonstrasyon amacıyla ve güvenli hale getirilmiş durumda bulundurulmalıdır.
10. Ders sonunda sınıf düzenli bırakılmalı, elektrikli cihazlar yetkili kişinin talimatına göre kapatılmalıdır.

12. Elektrik Güvenliği

1. Tesisin açık alan, sınıf ve depo bölümlerinde kullanılan tüm elektrikli cihazlar sağlam, topraklı ve güvenli olmalıdır.
2. Elektrik panoları yetkisiz kişiler tarafından açılmamalıdır.
3. Islak zeminlerde elektrikli cihaz ve uzatma kablosu kullanılmamalıdır.
4. Açık alanda kullanılacak elektrikli ekipmanlar dış ortam koşullarına uygun olmalıdır.
5. Prizlere aşırı yük bindirilmemelidir.
6. Çoklu prizler birbirine eklenerek kullanılmamalıdır.
7. Hasarlı, ezilmiş, kesilmiş veya dış izolasyonu bozulmuş kablolar kullanılmamalıdır.
8. Elektrikli cihazların üzerine sıvı kap, ıslak malzeme, metal eşya veya yanıcı malzeme konulmamalıdır.
9. Elektrik arızası durumunda cihazlara müdahale edilmemeli, yetkili personele haber verilmelidir.
10. Elektrik kaynaklı yangınlarda su kullanılmamalıdır.

13. Hava ve Deniz Koşullarına Bağlı Güvenlik

1. Açık alanda yapılacak eğitimler öncesinde hava ve deniz koşulları değerlendirilmelidir.
2. Kuvvetli rüzgâr, fırtına, yıldırım, yoğun yağmur, dolu, sis, aşırı sıcak, aşırı soğuk veya dalga etkisi bulunan durumlarda uygulama ertelenmelidir.
3. Yangın eğitimlerinde rüzgâr yönü ve şiddeti özellikle dikkate alınmalıdır.
4. Rüzgârın dumanı katılımcıların üzerine taşıdığı durumlarda yangın eğitimi yapılmamalıdır.
5. Denize yakın uygulamalarda dalga, akıntı, kaygan zemin ve görüş koşulları kontrol edilmelidir.
6. Güneş altında uzun süreli eğitimlerde sıcak çarpması ve susuz kalma riskine karşı mola verilmelidir.
7. Soğuk havalarda ıslanma ve rüzgâr etkisi hipotermi riskini artıracığından uygun kıyafet ve kurulanma imkânı sağlanmalıdır.

14. Elle Taşıma ve Kaldırma Kuralları

1. Can kurtarma araçları, yangın ekipmanları, hortumlar, tüpler, metal parçalar ve eğitim materyalleri taşınmadan önce ağırlık ve güzergâh değerlendirilmelidir.
2. Ağır ve hacimli ekipmanlar tek kişi tarafından kaldırılmamalıdır.
3. Yük kaldırırken dizler bükülmeli, sırt dik tutulmalı ve yük vücuda yakın taşınmalıdır.
4. Yük taşırken ani dönüş yapılmamalı; dönüş ayaklarla yapılmalıdır.
5. Elden kayabilecek ıslak ekipmanlar taşınırken uygun eldiven kullanılmalıdır.
6. Ekipmanlar ayak üzerine düşmeyecek şekilde kontrollü bırakılmalıdır.
7. Taşıma güzergâhında su, halat, kablo, çanta veya başka engel bulunmamalıdır.

15. Temizlik, Düzen ve Çevre Güvenliği

1. Eğitim alanı uygulama öncesi ve sonrası temizlenmelidir.
2. Kullanılmış yangın söndürme maddeleri, yakıt artıkları, ambalajlar, plastikler, kirli bezler ve diğer atıklar çevreye bırakılmamalıdır.
3. Denize atık, köpük, yakıt, yağ, plastik veya eğitim malzemesi karışmasına izin verilmemelidir.
4. Yangın eğitimi sonrası kül, sıcak metal, yakıt kalıntısı ve söndürme maddeleri güvenli şekilde bertaraf edilmelidir.
5. Islak ekipmanlar kurutulmadan kapalı depoya konulmamalıdır.
6. Kaygan zeminler derhal temizlenmeli veya uyarı levhası ile işaretlenmelidir.
7. Eğitim sonunda tüm ekipmanlar sayılmalı, temizlenmeli, kurutulmalı ve yerlerine kaldırılmalıdır.

8. Hasarlı ekipmanlar kullanılabilir ekipmanlarla karıştırılmamalıdır.
9. Tesisin genel düzeni, acil durumda hızlı tahliye ve müdahale yapılabilecek şekilde korunmalıdır.

16. Sağlık ve İlk Yardım Kuralları

1. Eğitim öncesinde katılımcıların uygulamaya engel olabilecek sağlık durumları varsa eğitime bildirmeleri istenmelidir.
2. Astım, kalp hastalığı, solunum rahatsızlığı, panik bozukluk, epilepsi, yüzme bilmeme, yakın tarihli ameliyat veya hareket kısıtlılığı gibi durumlar eğitmen tarafından dikkate alınmalıdır.
3. Yangın, duman ve sıcaklık içeren uygulamalara sağlık açısından uygun olmayan kişiler alınmamalıdır.
4. Yaralanma, yanık, solunum güçlüğü, duman etkilenmesi, denize düşme, bayılma, baş dönmesi, panik veya hipotermi belirtisi durumunda uygulama durdurulmalıdır.
5. Yaralı kişi gereksiz yere hareket ettirilmemelidir.
6. İlk yardım yalnızca eğitilmiş veya yetkili kişiler tarafından uygulanmalıdır.
7. Ciddi durumlarda ilgili acil sağlık birimlerine haber verilmelidir.
8. İlk yardım dolabı her zaman erişilebilir ve eksiksiz durumda bulundurulmalıdır.
9. Olay sonrası tesis sorumlusu tarafından olay kayıt altına alınmalıdır.

17. Yangın Durumunda Yapılacaklar

1. Yangın fark edildiğinde çevredeki kişiler yüksek sesle uyarılmalıdır.
2. Yangın ihbar sistemi varsa kullanılmalıdır.
3. Tesis sorumlusu ve güvenlik birimleri bilgilendirilmelidir.
4. Yangın küçük ve başlangıç aşamasındaysa, yalnızca eğitilmiş kişiler uygun söndürücü ile müdahale etmelidir.
5. Elektrik yangınlarında su kullanılmamalıdır.
6. Yangın büyüme eğilimindeyse alan derhal tahliye edilmelidir.
7. Duman solunmamalı, rüzgâr altı bölgede durulmamalıdır.
8. Tahliye sırasında koşulmamalı ve panik yapılmamalıdır.
9. Toplanma alanında yoklama alınmalı, eksik kişi varsa güvenlik birimlerine bildirilmelidir.
10. Yangın tamamen söndürülmeden ve soğuma kontrolü yapılmadan alana dönüş yapılmamalıdır.

18. Denize Düşme Durumunda Yapılacaklar

1. Denize düşme olayında en yakın kişi derhal “Denize adam düştü” şeklinde çevreyi uyarmalıdır.
2. Denize düşen kişi gözle takip edilmeli ve işaret edilmelidir.
3. Can simidi veya uygun kurtarma ekipmanı derhal atılmalıdır.
4. Eğitmen ve tesis sorumlusu uygulamayı durdurmalıdır.
5. Kişi güvenli şekilde çıkarılmalı; hipotermi, yaralanma ve solunum durumu kontrol edilmelidir.
6. Gerekli görülürse ilgili acil müdahale birimlerine haber verilmelidir.
7. Olay sonrası eğitim durdurularak risk değerlendirmesi yapılmalıdır.

19. Eğitim Öncesi Kontrol Listesi

Uygulama öncesi aşağıdaki kontrol listesi dikkate alınmalıdır.

Uygulama başlamadan önce aşağıdaki kontroller yapılmalıdır:		EVET	HAYIR
1.	Hava ve deniz koşulları uygun mu?		
2.	Zemin kuru ve güvenli mi?		
3.	İskele/rıhtım kenarında can simidi ve kurtarma halatı hazır mı?		
4.	Yangın söndürme cihazları ve hortumlar hazır mı?		
5.	İlk yardım dolabı erişilebilir mi?		
6.	Acil çıkış ve tahliye yolları açık mı?		
7.	Kullanılacak ekipman sağlam ve kontrol edilmiş mi?		
8.	Kişisel koruyucu donanımlar hazır mı?		
9.	Depodan alınan malzeme kayıtlı mı?		
10.	Katılımcılara güvenlik brifingi verildi mi?		
11.	Katılımcıların sağlık ve özel durumları sorgulandı mı?		
12.	Uygulama alanında yetkisiz kişi var mı?		
13.	Rüzgâr yönü ve duman yayılımı değerlendirildi mi?		
14.	Elektrik kabloları ve prizler güvenli mi?		
15.	Acil durumda haber verilecek sorumlu kişiler belirli mi?		

20. Eğitim Sonrası Kontrol Listesi

Uygulama sonrasında aşağıdaki kontrol listesi dikkate alınmalıdır.

Uygulama bitiminde aşağıdaki kontroller yapılmalıdır:		EVET	HAYIR
1.	Tüm katılımcılar alandan güvenli şekilde ayrıldı mı?		
2.	Yangın alanı tamamen söndürüldü ve soğutuldu mu?		
3.	Sıcak yüzey, köz veya yeniden tutuşma riski var mı?		
4.	Can kurtarma araçları temizlendi ve kurutuldu mu?		
5.	Islak ekipmanlar uygun şekilde ayrıldı mı?		
6.	Kullanılan söndürücüler, hortumlar ve donanımlar kontrol edildi mi?		
7.	Eksilen, hasar gören veya kullanılamaz ekipman kayıt altına alındı mı?		
8.	Depoya kaldırılan malzemeler doğru istiflendi mi?		
9.	Zemin temiz ve kaymaz durumda mı?		
10.	Deniz çevresinde atık veya eğitim malzemesi kaldı mı?		
11.	Elektrikli cihazlar ve sınıf ekipmanları kapatıldı mı?		
12.	Olay, arıza veya ramak kala durum varsa raporlandı mı?		

21. Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Deniz Emniyeti Eğitim Tesisinde aşağıdaki davranışlar yasaktır:

1. Yetkisiz giriş yapmak.
2. Tesiste yalnız çalışmak.
3. Eğitimci talimatı olmadan yangın veya can kurtarma uygulaması başlatmak.
4. Rıhtım veya iskele kenarında koşmak, şakalaşmak, itişmek veya oturmak.
5. Denize izinsiz girmek.
6. Can kurtarma araçlarını oyun amacıyla kullanmak.
7. Yangın söndürme cihazlarını gereksiz yere boşaltmak.
8. Piroteknik malzemeleri izinsiz kullanmak.
9. Depoya izinsiz girmek.
10. Yanıcı, parlayıcı veya basınçlı malzemeleri uygunsuz şekilde depolamak.

11. Islak zeminde elektrikli ekipman kullanmak.
12. Elektrik panolarına izinsiz müdahale etmek.
13. Hasarlı ekipmanı kullanmak.
14. Eğitimci onayı olmadan ekipman sökmek, takmak veya yerini değiştirmek.
15. Acil çıkış, yangın söndürme cihazı, ilk yardım dolabı veya can kurtarma ekipmanı önünü kapatmak.
16. Sigara veya elektronik sigara kullanmak.
17. Alkol veya dikkat azaltıcı madde etkisi altında tesise girmek.
18. Uygulama sırasında cep telefonu ile dikkat dağıtıcı davranışlarda bulunmak.
19. Tesis çevresine veya denize atık bırakmak.
20. Güvenlik brifingi almadan uygulamaya katılmak.

Bu rehber, KTÜ Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölümü Deniz Emniyeti Eğitim Tesisinde güvenli eğitim ve uygulama ortamının sağlanması amacıyla hazırlanmıştır. Tesiste yangınla mücadele ve can kurtarma araçları eğitimleri yürütüldüğünden, tüm faaliyetlerde iş sağlığı ve güvenliği kurallarına eksiksiz uyulması zorunludur.

Bu rehberde belirtilen kurallara aykırı davranışlar; kişisel güvenliği, eğitim faaliyetlerinin sürekliliğini, tesis ekipmanlarını, çevre güvenliğini ve kurum sorumluluğunu tehlikeye düşürebilir. Bu nedenle tüm kullanıcılar, eğitimci ve ziyaretçiler rehberde belirtilen kurallara uymakla yükümlüdür.

TEHLİKE İŞARETLERİ

GÜVENLİK İŞARETLERİ

F: Şiddetli alev alıcı

Özelliđi: Parlama noktası 21 °C'nin altında olan "kolay alev alan sıvılar ile kolay tutuşan katıları" belirtir.

Önlem: Çıplak ateşten, kıvılcımdan ve ısı kaynağından uzak tutulmalıdır.

F+ : Çok şiddetli alev alıcı

Özelliđi: Alevlenme noktası 0 °C'nin altında, kaynama noktası maksimum 35 °C olan sıvılardır. Normal basınç ve oda sıcaklığında havada yanıcı olan gaz ve gaz karışımlardır.

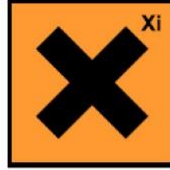
Önlem: Çıplak ateşten, kıvılcımdan ve ısı kaynağından uzak tutulmalıdır.

Xn: Zararlı Madde

Özelliđi: Solunduğunda, yutulduğunda ve deriye temas ettiği durumda sağlığa zarar verebilir.

Önlem: İnsan vücuduyla teması önlenmelidir.

Xi: Tahriş Edici Madde

Özelliđi: Aşındırıcı olmamasına rağmen deriyle ani, uzun süreli veya tekrarlı teması iltihaplara yol açabilir.

Önlem: Göz ve deri ile teması engellenmelidir.

O: Oksitleyici (Yükseltgen)

Özelliđi: Organik peroksitleri herhangi bir yanıcı madde ile temas etmeseler bile patlayıcı özelliği olan yükseltgen maddelerdir. Diğer yükseltgenler ise, kendileri yanıcı olmasalar bile, oksijen varlığında alev alabilirler.

Önlem: Yanıcı maddelerden uzak tutulmalıdır.

E: Patlayıcı

Özelliđi: Ekzotermik olarak reaksiyona giren kimyasallardır. Ateşle yaklaştırdıklarında patlayabilirler.

Önlem: Çıplak ateşten, kıvılcımdan ve ısı kaynağından uzak tutulmalıdır.

T: Zehirli

Özelliđi: Solunduğunda, yutulduğunda ve deriye temas ettiği durumlarda sağlığa zarar verebilir, hatta öldürücü olabilir.

Önlem: İnsan vücuduyla temas engellenmeli, aksi halde tıbbi yardıma başvurulmalıdır.

T+ : Çok Zehirli

Özelliđi: Solunduğunda, yutulduğunda ve deriye temas ettiği durumlarda sağlığa zarar verebilir, hatta öldürücü olabilir.

Önlem: İnsan vücuduyla temas engellenmeli, aksi halde tıbbi yardıma başvurulmalıdır.

N: Çevre için tehlikeli

Özelliđi: Bu tür maddelerin ortamda bulunması, doğal dengenin değişmesi açısından ekolojik sisteme hemen veya ileride zarar verebilir.

Önem: Risk göz önüne alınarak bu tür maddelerin toprakla veya çevreyle teması engellenmelidir.

C: Aşındırıcı (korozif)

Özelliđi: Canlı dokulara zarar verir.

Önem: Gözleri, deriyi ve kıyafetleri korumak için özel önlemler alınmalıdır. Buharları solunmamalı, aksi halde tıbbi yardıma başvurulmalıdır.

**Ek: KTÜ Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölümü
Deniz Emniyeti Eğitim Tesisi İmza Föyü**

*KTÜ Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölümü Deniz Emniyeti Eğitim Tesisi İş Güvenliği Rehberi'ni okudum, anladım. İlgili tesiste bulunduğum süre zarfında İlgili Rehberde belirtilen kural, kaide ve yasalara uyacağımı peşinen kabul ederim.

*	T.C. Kimlik No / Öğrenci No / Pasaport No	Öğrenci/Kursiyer/Araştırmacı Adı Soyadı	İmzası
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			